УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА ПОНАД УСЕ!
Видання Історичного клубу “Холодний Яр”

2023 рік
Грудень
Число 12 (454)

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Українська нація незборима Передплатний індекс 33545

ПЕРША ПЕРСОНАЛЬНА ВИСТАВКА ЗА 100 РОКІВ

15 листопада 2023 р. в Києві, у Національному університеті будівництва і архітектури відбулася виставка полотен і книжок Михайла Іванченка – з нагоди його 100-ліття.

Михайло Іванченко – син сотника Гусаківської сотні Вільного козацтва в 1918 році, в’язень російських тюрем і таборів, поет, художник, краєзнавець, дослідник боротьби українського народу за свою державу, член Національної спілки письменників України та Історичного клубу “Холодний Яр”.

2012 року він став першим лауреатом Літературної премії ім. Юрія Горліса-Горського – за “Думу про Вільне козацтво”. 18 листопада, у день, коли Михайлові Іванченку виповнилося 89 років, ми з Тарасом Силенком та Андрієм Кравцем приїхали до нього в с. Гусакове на Звенигородщину, щоб вручити заслужену нагороду…

У наступні роки цю премію здобули один з керівників Кенгірського повстання Володимир Караташ (за спогади “На барикадах Кенгіру”), кулеметник дивізії “Галичина” Леонід Муха (за книжку спогадів “Від Австрії до Колими”), поет і політв’язень Олекса Різників, кобзарі Тарас Силенко, Тарас Компаніченко, Василь Лютий, лідер гурту “Тінь Сонця” Сергій Василюк та інші достойники.

Випадкових людей серед лауреатів – немає, вони і творці, і борці за волю України. Таким був і Михайло Іванченко. У його житті слово завжди було козацьким. І пенезль його відтворював козаків, їхню боротьбу…

Маючи 9 – 10 років, Михайлик ледве вижив у Голодомор 1932 – 1933 років. Тоді в муках загинуло 286 односельців, а серед них – сестричка Оля та дід Софрон, вільний козак у 1918 р. (усім їм Михайло Іванченко 1990 року на кладовищі Гусакового поставив монумент).

1938 року батька, сотника Вільного козацтва в 1918-му, заарештували. Востаннє бачив його, як полуторка повезла на Умань. Батько впізнав його “й підняв картуза”…

Малював змалку. Пробував ілюструвати “Кобзар” Тараса Шевченка, по якому батько навчив його читати. Мріяв навчатися в художній школі.

“Непокомсомолений син ворога народу” захоплювався й поезією. У віршах про вільних козаків згадував і місцевого отамана Сокола.

Сексоти доповіли в НКВД про зухвале віршування Михайла. Його мали відрахувати з технікуму. Але почалася війна… На ранок прокинувся, а в селі вже – нова влада, німецька… До слова, більш гуманна, ніж московська: у селі відкрилися українська школа, “Просвіта”, українська церква…

У 1942 р. Михайло був вивезений на роботи в Німеччині. Тяжке там було життя…

Розраду знаходив у віршуванні. Ліричними віршами про Україну, написаними в неволі, Михайло й дебютував у журналі “Дозвілля” (редактор Свирид Довгаль – організатор Вільного козацтва на Чернігівщині). Запізнався з членами Юнацтва ОУН. Коли режим послабився, передавав націоналістичну літературу в сусідні табори військовополонених та остарбайтерів. Почав навчатися на заочному курсі українознавства Українського технічно-господарського інституту.

Коли Німеччину окупувала совєтська армія, Михайла мобілізували. У війську його й заарештували – односельці написали в “органи”, що він, бачте, публікувався в “німецьких газетах”… 1947 року військовий трибунал за антисталінські та антикомуністичні вірші в емігрантських часописах засудив його на 10 років заполярних таборів. Син вільного козака не раз умирав і воскресав на “501-й стройкє” залізниці. Звільнили його 1953 року – після смерті Сталіна.

Десятиліттями перебував “под ґласним і нєґласним надзором”. Шість разів Михайла Іванченка як неблагонадійного звільняли з роботи. П’ять разів знімали його картини з виставок. І ось перша персональна виставка – з нагоди 100-ліття…

Промовляли Роман Коваль, професор Григорій Іванченко (син ювіляра), онучка Тетяна Охріменко, старший викладач Володимир Курінний. Співав кобзар Святослав Силенко (“Як хлопці у бій виступали” і “Слово про велич землі Руської”). Демонструвалися короткі відео, зокрема пісня “Ось тут з Трипілля наш пречистий виток” у виконанні сл. п. Василя Литвина (на слова Михайла Іванченка, муз. Василя Литвина) та світла розмова Тараса Силенка з Михайлом Іванченком.

Роман Коваль згадав теплим словом і свого товариша Андрія Жованика (командира 5-го Легіону ССО), який загинув торік на Донбасі. Андрій закінчив Університет будівництва і архітектури, тому Роман Коваль закликав студентів і викладачів гідно вшанувати Андрія Жованика.

Михайло Іванченко – рідновір. Об’єднання Рідновірів України нагородило його орденом Святослава Хороброго – за відродження поваги до Рідної Віри, за цінну книжку “Дивосвіт Прадавніх Слов’ян” та поезії в часописі “Сварог”. “Творчість Михайла Іванченка та його боротьба за українську Україну має значний вплив на виховання патріотизму молоді”, – зазначила професор Галина Лозко.

А в дипломі № 1 Літературної премія ім. Юрія Горліса-Горського Історичного клубу “Холодний Яр” зазначено: “Присуджено Михайлові Григоровичу Іванченку за роман-хроніку «Дума про Вільних козаків», краєзнавчі дослідження, вагомий особистий внесок у відродження історичної пам’яті та духовності українського народу, фундаментальне дослідження Визвольного руху українського народу в 1917 – 1920-х роках, утвердження національних цінностей у житті українського народу”.

Проголошено 14 жовтня 2012 р. на святі Покрови в Холодному Яру на хуторі Буда біля дуба Максима Залізняка, а вручено 18 листопада в Гусаковому, де в 1917 р. відродилося Вільне козацтво.

Як добре, що я встиг принести до оселі пана Михайла радість!

Зараз творчою справою Михайла Іванченка переважно опікується його син – Григорій Михайлович Іванченко, доктор технічних наук, організатор цієї виставки. А нашій державі й далі не цікаві люди, які все життя боролися за те, щоб вона була самостійною – національною державою українського народу. Хай там як, але ім’я Михайла Іванченка записано у святцях нашого народу!

Він сіль нашого народу, його квінтесенція. Наша слава і гордість!

Роман КОВАЛЬ, Історичний клуб “Холодний Яр“

Світлина Олександра Рябокриса.

СІМ КНИГ ПРО УКРАЇНУ

У березні 2023 р. завдяки Максимові Коляденку вийшло 2-ге видання нашої з Юрієм Юзичем книги “Микола Міхновський. Спогади, свідчення, документи” (1-ше видання – 2021, стала книжкою 2022 року; Видавництво Марка Мельника).

Наприкінці цього ж місяця побачило світ нове видання “Самостійної України” Миколи Міхновського (з додатковими матеріалами, вперше у твердій палітурці, редактор-упорядник Роман Коваль, “Наш формат”, коштом Максима Коляденка).

А вже у квітні завдяки Марку Мельнику вийшло 2-ге видання моєї книги “Здолати Росію” (1-ше видання – 2018).

У квітні 2023 р. Марко Мельник здійснив 2-ге видання книжки “Філософія сили” (1-ше було 2016).

У квітні у видавництві Марка Мельника вийшла збірка “Український націоналізм. Основи ідеології”, яку опублікував Олег Одноroженко. У збірці, зокрема, опубліковано мою працю “Підстави націократії” (13 розділів).

У червні 2023 р. у видавництві Марка Мельника вийшла друком книжка “Побратима мого зачепила куля вражая” – про Героя України Дмитра Коцюбайла-“Да Вінчі”, Олега Куцина-“Кума”, Андрія Жованика-“Татарина”, Героя України Тараса Бобанича-“Хаммера” та Героя України Георгія Тарасенка.

А наприкінці вересня 2023-го побачила світ збірка спогадів “Шляхетні серця” (упорядник Роман Коваль) – про козаків-добровольців, які загинули в боротьбі за Українську державу у 2022 – 2023 рр., – Юрія Дадака-“Руфа”, Олега Собченка-“Чорного”, Юліана Матвійчука-“Бобра” і Дениса Антіпова-“Бука” (Видавництво Марка Мельника).

Дякую щиро Маркові Мельнику, Максимові Коляденку, Олегові Одноroженку та директорові Видавництва Марка Мельника Оксані Герасимюк за співучасть у народженні і другому народженні моїх книжок.

Роман КОВАЛЬ
Придбати можна тут:
http://otamania.in.ua

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ “НЕЗБОРИМУ НАЦІЮ”!

“Незбориму націю” передплачую з 2011 року, всі видання зберігаю, даю читати друзям, а декому передплачую. Газета приносить велике задоволення. Невеликий формат, а яке ідейне багатство!

Статті в “Незборимій нації” надихають мене на творчість. За ними склала дописи про Миколу Аркаса, Миколу Міхновського, Петра Болбочана… Приваблюють і фразеологізми Андрія Коваля. Деякі суголосні з думкою Івана Франка, що ми маємо бути вдячні своїм ворогам, бо вони роблять нас сильнішими.

Вдячна Вам, Романе Миколайовичу, за творчість. Ваше перо душевне і тепле… Як багато Ви зробили для відродження нашої культури! Скількох борців за Україну Ви воскресили!

Такого багатства української історії не знайдете в жодній іншій газеті. Часопис допоможе вам пізнати свою правдиву історію, яку віками спотворювали різні зайди. У коротких замітках виринає велич української боротьби, одержимість борців, що віддали свої юні серця за волю України. Пізнаєте велич і багатство українського духу.

Марія СИДОРЕНКО
Львівщина

РАДІЄМО І ПИШАЄМОСЯ

У 1930-х Юрій Горліс-Горський неодноразово бував у Дрогобичі, провідуючи своїх приятелів – отця Гадзевича і його доню Любцю, якій присвятив твір “У ворожому таборі”. І тільки через 90 років Юрій Горліс-Горський повернувся у Дрогобич – у назві вулиці. Цьому сприяли козаки Історичного клубу “Холодний Яр” Любомир Хамуляк і Роман Коваль, члени дрогобицької “Просвіти”, мешканці вулиці, а також депутати Дрогобицької міської ради.

Радіємо з цього приводу і пишаємося назвою своєї вулиці – борця за волю України Юрія Горліса-Горського.

Любомир ХАМУЛЯК

На світлині – Любомир Хамуляк.

Цитата дня

УСІ АРГУМЕНТИ, ЯКІ ВИ ЧУЄТЕ НА ЗАХИСТ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В УКРАЇНІ, – ЛИШЕ ВЕРСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ

Юрій РУФ

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

21 листопада своє 75-річчя зустрів наш односелець Михайло Дмитрович Коваль. Це гордість нашого села, чоловік, наділений багатьма талантами: він і бандурист – член Національної спілки кобзарів України, і народний майстер – член Національної спілки майстрів народного мистецтва (ткацтво поясів, соломоплетіння), і композитор, і поет, а головне – справжній патріот України. Ось яка була в нас бесіда з Михайлом Дмитровичем напередодні його ювілею.

– Як ви сприймаєте оцей свій ювілей – прожиті три чверті століття?

– Десь узялися ті 75 років… Наче й не жив на землі… А як пропливуть перед очима ті роки, то й сам дивуюся: стільки подій, стільки ключових життєвих точок, які круто міняли мою долю, мій життєвий шлях. Одне тільки було незмінне: любов до рідної землі, до свого народу, з його мовою, культурою, піснею. Особливо піснею. Згадуються нелегкі повоєнні роки – роки мого раннього дитинства: дитячий обов'язок – пасти корову, допомагати на городі, але й можливість плескатись у ставку з "курчатами" на чорних від дорожнього пилу ногах, а ще – вечорниці, де вишивали при гасовій лампі "восьмерику" дівчата, подруги моєї "сестри в перших" у нашій хаті, і – пісні. Нескінченні мелодійні дівочі пісні… А я, 4–5-річний, уже, певно, відчував ту незрівнянну нашу українську гармонію голосів і був у дівчат малим "виводчиком". Ті пісні як запали тоді в душу, то так і не вивелися, злилися з нею навіки. Так усе життя й живуть-звучать у моєму серці, і не забуваються досі. Жодна.

– А коли ви познайомилися з бандурою?

– Одного літнього дня 1958 року, пригнавши з пастівня корову на обід, я, десятирічний, почув уперше зі щойно проведеного в селі радіо незвичайну і ні з чим незрівнянну музику – певно, якусь думу у виконанні співачки-бандуристки Антоніни Голуб – і пропав навіки, захворів бандурою, яку бачив лише на малюнках, а в руки взяв аж у грудні 1966 року.

– Як це сталося?

– Це був той-таки 1966 рік, коли я, закінчивши 11 клас Великохутірської середньої школи, після невдалої спроби вступити в театральний інститут вступив "абикуди" – у Черкаський філіал КІБІ на заочний відділ і, майже відразу зрозумівши, що це – "не моє", кинув виш і записався в кілька самодіяльних гуртків: хорову капелу облпрофради, у капелу бандуристів і в театральний гурток при Будинку вчителя. Там я вперше взяв до рук бандуру. Взяв її у гуртожиток і майже відразу заграв, причому й на басах також, бо мав уже досвід гри на гармоні та баяні. Коли через пару тижнів я продемонстрував керівникам свою гру, вони були вражені, а я вже в березні 1967 року в подарунок мамі на день народження записав у студії звукозапису (в ті роки робилися такі записи на вінілових платівках) пісню "Ой ходив чумак сім літ по Дону" в супроводі бандури.

– І ви з тих пір граєте на бандурі?

– Та не зовсім. Потім же була армія, служба в Південній групі військ в Угорщині, "допомога братам чехам і словакам зберегти революційні надбання соціалізму і викинути з голови єретичні думки про свободу" в 1968 році, демобілізація, робота в рідній школі піонервожатим.

– А як вийшло, що ви стали вчителем іноземних мов?

– Це був ще один етап мого життя: захопившись тим, як хлопці-закарпатці вільно володіли різними мовами – польською, словацькою, угорською, вирішив вступити до Київського педінституту іноземних мов (тепер Лінгвістичний університет) на факультет іспанської мови, бо туди був менший наплив, а я таки дещо призабув німецьку мову, яку вчив у школі.

– Там, мабуть, не було можливості грати на бандурі?

– Та ні. Як не дивно, але в нашому "ін'язі" десь завалялися чотири бандури, знайшовся й керівник Микола Попов, і ми вчотирьох – я та ще троє дівчат почали грати. А потім дівчата десь ділися, а я залишився сам. Виступав скрізь, де була можливість. Навіть на міському огляді художньої самодіяльності, який проходив у БК УТОС ім. Батюка, посів друге місце. Крім того, я ще став учасником танцювального ансамблю інституту, щоб фізично розвинути тіло: силу, витривалість, пластику. До речі, не жалкую: і досі маю непоганий фізичний стан тіла.

– Тож ви протягом навчання у виші удосконалили свою майстерність гри на бандурі?

– Не зовсім так. У 1974 році я скоїв "великий злочин": поклав букетик квітів до пам'ятника Тарасові Шевченку 22 травня. Я тоді не знав, що це був день "ікс", коли не можна було наближатися до Шевченка. Тож після цього я зі своєї "висоти" (ленінський стипендіат, відмінник, активний учасник громадського життя інституту, кандидат на закордонне стажування) загримів до самого низу. Правда, з інституту не вигнали – не знайшли "порочащих связей", хоч і шукали довгенько: багато разів викликали на допити, чи то бесіди, у КГБ та по райкомах, обкомах комсомолу. Після закінчення вишу навіть дали мені "червоний диплом" і не послали на "перевиховання" на Донбас чи в Харків: мав виклик зі свого району. А головне – тоді мені наче полуда впала з очей: я зрозумів, у якій країні я живу. Націоналістом я був завжди, але після контактів із КГБ я ще став і антикомуністом.

– З якого року ви працювали в рідній школі вчителем і що викладали?

– З 1975 року я викладав в одній зі шкіл села – восьмирічній – іспанську мову, а в середній – англійську для дітей, що приходили із сусідніх сіл. А ще мені дали години музичного виховання. У нас були непоганий учнівський хор, танцювальний колектив.

– А бандура?

– На жаль, до 1985 року я не мав бандури. І лише коли збудували нове приміщення школи, закупили деякі музичні інструменти для новоствореного дитячого фольклорного гурту "Дударик", я зміг купити і бандуру. Ото саме з того часу я вже ніколи не розлучався з улюбленим інструментом. Це була так звана академічна бандура. Інших я не знав. Став виступати на сценах Черкащини, а в 1991-му став учасником святкувань 500-річчя козацтва на Запоріжжі. Там якраз я несподівано для себе став переможцем серед бандуристів, виконавши дві думи: "Про Олексія-поповича Пирятинського" та "Смерть козака-бандуриста", а також історичну пісню "Гей, ішли наші славні запорожці".

– А коли ви торкнулися струн старосвітської бандури?

– Та в тому ж таки 1991 році. Тоді, як відомо, життя в нас було дуже складним, заробітної плати, пенсій людям майже не платили. Люди виживали як могли. Тож працівники Черкаського краєзнавчого музею Галина та Микола Корнієнки змогли купити старосвітську бандуру у вдови майстра, видатного різьбяра, учня Георгія Ткаченка Віталія Нагнибіди, яка до того берегла

її як пам'ять про покійного чоловіка. Живучи у своєму селі, я не мав уявлення про способи налаштування і гри на старосвітській бандурі, тому настроїв на свій лад і почав грати теж своїм способом. Пізніше я дізнався про налаштування, про харківський і чернігівський способи гри, але пройшло вже кілька років, я мав досить великий репертуар, свою манеру, і наш видатний бандурист і кобзар Володимир Кушпет, який і ознайомив був мене з харківським строєм бандури, подивився, послухав і благословив мене: грайте, як граєте.

– Як ви можете коротко охарактеризувати свою нинішню діяльність?

– Працюю з народним фольклорним гуртом "Надвечір'я", з дитячим фольклорним колективом-супутником "Дударик", займаюся ткацтвом поясів на рамці, доріжок на верстаті. Ну й бандура, без якої не мислю свого життя. На сьогодні я маю досить великий кобзарський репертуар: сім дум, близько двох десятків псальм, багато історичних пісень, соціально-побутових, здебільшого з нашого краю. А ще – близько сотні власних творів на власні слова та на слова як поетів-класиків (Тараса Шевченка, Лесі Українки), так і сучасних поетів. Можливо, я не дуже суворо дотримуюся традиції, головне завдання для мене, на мою думку, – донести нашу українську історію, наш український дух, волелюбність нашого народу, та й взагалі – красу української пісні до якомога більшого числа людей. Мені пощастило співати свої пісні по всій Україні і навіть за її межами: у Канаді, Фінляндії, на "Слов'янському базарі" в Білорусі. На жаль, лише один раз я зміг виступити перед воїнами ЗСУ на Донбасі. Останніми роками сімейні обставини не сприяють моїм зустрічам з улюбленими слухачами за межами мого села. Та ще й гнітить невідома доля мого сина-воїна Романа, який зник безвісти 13 вересня 2022 року під Бахмутом. Живемо надією на краще. Головне – перемога України. А взагалі-то я ще маю в запасі 25 років (до сотні)! Тож, може, надолужимо згаяне?!

Бесіду вела
Роза ГОРОБЕЦЬ, головний спеціаліст з питань освіти, культури, молоді та спорту Великохутірської сільради Золотоніського р-ну Черкаської обл.

На світлині – Михайло Коваль і Тарас Силенко.

"ШЛЯХЕТНІ СЕРЦЯ"

У столиці "незлим тихим словом" згадали полеглих героїв – Юрія Руфа, Олега Собченка, Юліана Матвійчука і Дениса Антіпова. Про них вийшла книга "Шляхетні серця" (упорядник Роман Коваль). Її презентація відбулася в "RIDкнигарні" 19 листопада 2023 р. – у річницю перепоховання Василя Стуса, Олекси Тихого та Юрія Литвина.

Вечір пам'яті розпочав Роман Коваль. Він сказав: "Юрій Руф, Олег Собченко, Юліан Матвійчук і Денис Антіпов загинули у 2022 – 2023 роках, а про них уже вийшла книга. А в Холодному Яру на їхню честь відкрито пам'ятники. Про цю подію створено і фільм. Все це тихо, без зайвого розголосу, зробив Історичний клуб «Холодний Яр».

Коли я впорядковував книгу, радість увійшла в моє серце – настільки світлі були герої. Радів, що саме про них пишу, що саме їм ми встановили пам'ятники в Холодному Яру. Кожен з героїв цієї книги мені дорогий, він мій однодумець, спільник у справі відродження слави українського народу. Ось Олег Собченко. Він робив ту справу, що і я, – відроджував і вшановував могили вояків Армії УНР, робив для них пам'ятники, організовував людей на вшанування могил героїв. Юліан Матвійчук присвятив своє життя деколонізації та українізації Полтави – цього страшного заповідника малоросійства, у центрі якого досі стовбичить колона на славу Петру І. А ось Юрій Руф. Він критично ставився до письменників, які, за його словами, спекулятивно зображають українців аутсайдерами та нав'язують «дегенеративні переживання». Вважав, що така «творчість» знижує самооцінку й національну волю. У творах Руфа вчувалася войовнича містерія в дусі Олега Ольжича та Юрія Липи. Шанувальники описують його твори як поклик священної війни й мілітаризму, що гартує бойовий дух та почуття національної гордості. Це і я роблю вже багато років… Денис Антіпов брав активну участь у «ленінопаді» та очищенні України від символів совєтської, фактично російської, імперії. У лютому 2014 р. в урядовому кварталі Києва він разом з побратимами зніс пам'ятник комуністичному злочинцю Дмитру Мануїльському. Поширював правду про боротьбу Армії УНР, ОУН, УПА та дивізії «Галичина». Це робить і наш Історичний клуб «Холодний Яр»".

"Олег Собченко, належав до провідної верстви, – сказав його товариш Павло Подобєд, – Запалюють тільки ті, хто має вогонь у власному серці… Він боровся, навіть коли був один. Олег Собченко – це Робін Гуд. Його справи ніхто не відкличе. Сократ казав, що в кожної людини є сонце. Так от Олегові сонце ворогів обпікало, а нас гріло".

Спогадами про полеглих поділилися військовослужбовці Андрій Ілленко та Андрій Мацьків, а також громадський активіст Олег Слабоспицький і поет Владлен Ковтун. Промовляли й художниця Надія Віннік, магістр філософії Ігор Дідковський, а Василь Ковтун представив свою нову поетичну збірку "В любові".

На цимбалах грав Василь Паланюк. На пам'ять про полеглих він виконав "Ave Maria", а ще заграв улюблену пісню Тараса Шевченка "Зоре моя вечірняя". В'ячеслав Купрієнко виконав пісні "А він іде" (сл. Тетяни Яровициної, муз. В. Купрієнка) та "Онук і дід" (сл. і муз. В. Купрієнка).

Відбулася прем'єра скороченої версії документального фільму "Шляхетні серця" (автор сценарію Роман Коваль, оператор і режисер Юрій Дереневський) – про 28-мі вшанування героїв Холодного Яру, під час яких було споруджено пам'ятники Юрію Руфу, Олегові Собченку, Юліанові Матвійчуку та Денисові Антіпову.

Благодійний фонд "Героїка" і науковець Сергій Здіорук здійснили пожертви на діяльність Історичного клубу "Холодний Яр" – відповідно 1000 і 2000 грн. Спасибі, друзі!

Трансляцію вечора у ФБ забезпечив Марко Мельник. Дивитись можна тут: https://www.facebook.com/KholodnyiYar

Нагадуємо, що книга "Шляхетні серця" вийшла у видавництві Марка Мельника (наклад 800 пр., обкладинка тверда, формат 84х108/32, 208 с., з фотографіями, ціна 300 грн). Придбати можна в "RIDкнигарні" і тут: http://otamania.in.ua

Організатори: "RIDкнигарня" (директор Тетяна Лисун), Історичний клуб "Холодний Яр" і Видавництво Марка Мельника. Особлива подяка Тетяні Лисун! Подяка і фотографам, які зафіксували цю важливу для національного буття українців подію, – Ігореві Рубцову, Володимирові Кривобоку, Юрію Дереневському та Олександрові Вакуленку.

Ось відгук Віктора, одного з учасників вечора: "Унікальний вечір! Це не стільки презентація, скільки вічереквієм від серця і душі. Низький уклін усім, хто там був, хто ділився своїм теплом і любов'ю. Окрема шана і дяка панові Роману за ідеальну підготовку, наповненість і експресію. Щоб підготувати і провести такий вечір, потрібні широта душі, відданість своїй місії і неймовірні енергетичні, матеріальні і моральні зусилля! Все це було і вразило в саме серце. Це було взірцеве дійство. Обнімаємося крилами і душами!"

Вічна слава полеглим борцям!

Історичний клуб "Холодний Яр"

Світлина Лесі Козенко

З КРИВАВИХ ДНІВ 1919 РОКУ

(ЗІ СПОМИНІВ УКРАЇНСЬКОГО ПАРТИЗАНА).

Закінчення., поч. у ч. 11

НА РОЗВІДЦІ

Після нападу нам треба було деякий час сидіти тихо, причаїтися. Настало "безробіття". Користаючи з нього, вибираюся на розвідку до м. Гом[е]ля, щоб довідатися, як представляється політична ситуація під теперішній час. Вбираюся по комісарському, кишені випихаю большевицькими грішми, беру два добрі револьвери й документи помішника воєнкома Ч-ської округи. З початком липня я вже в Гомелі. Заходжу до ресторану, де бувають комісарі й де я сподівався застати знайомого комісаря з політвідділу, що мав з нами зв'язок. Чекаючи на обід, я мав час перечитати часописи та занотувати, які мені з них треба купити.

Поприходили комісарі на обід, прийшов і мій знайомий та сів до сусіднього столу. По кількох хвилинах нав'язалася розмова, я всім представився, навів бесіду на те, що мені було цікаво довідатися. Після обіду заходжу до канцелярії політвідділу, виказуюся своїми документами. Дали тальон на помешкання. У кабінеті шефа випили по чарці. Раптом мій знайомий дає очима мені знак, частує всіх папіросками, мене першого, та значуще поглядає на мою папіроску. "Ага, – думаю, – стара практика". Виходжу до кльозету, розриваю тутку й находжу записку: "Вас обнаружили, канцелярист пізнав як гетьманського старшину".

"Лихо, – думаю, – та не зовсім, вони мене не арештують зараз…"

Дякую за помешкання й виходжу. Зі мною йде один урядовець, щоб показати, де буду мешкати, а з ним ще один хоче мені товаришити. Показали вони мені помешкання, якого мені зовсім не треба було, а тоді кажу їм, що хочу купатися, і прошу, щоб мене завели. Вони дуже радо згодилися, бо думали, що в час купання переглянуть мої документи, кишені й течку. Підемо вечером, тоді вода тепліша, а покищо заходимо до ресторану випити. Не жалую почастунку, хочу, щоб моїм сопутникам розв'язалися язики. Але бестії виявилися дуже короткоязикими, тільки хвалилися, як-то висилали буржуїв у "штаб Духоніна".

Сонце заходить. Сідаємо в човен; один з них веслує, другий держить напоготові револьвер – може, вдасться вбити качку. "І це тобі не поможе", – думаю. Як від'їхали подальше від людей, я поклав свій револьвер на лавку, накрив блюзу, розбираюся купатися. Мій "мисливий", заспокоєний, ховає й свій револьвер; два гуки – й хвилі ріки назавжди накрили тіла двох большевицьких охранників.

А в 1 год. вночі на малій стації побіля Гом[е]ля всідаю до поїзду з потрібним нам матеріялом – з документами завідувача телеграфом однієї з почт на Чернигівщині.

С. ХАРЧЕНКО

Дж.: Ілюстрований календар "Просвіти" в Аргентині на 1936 р. – С. 82 – 86.

Публікація Володимира Семенiва.

"НА ДОБРО УКРАЇНИ"

Є на Володимирщині в с. Вербі невгамовний Дмитро Себій. Він один з перших ще наприкінці 1980-х піднімав у краї синьо-жовтий прапор національного відродження. І сьогодні, у свої 82 роки продовжує гуртувати довкола себе однодумців.

За останні кілька років ці козаки впорядкували Франкову криницю у с. Вовчому Турківського району Львівської області, встановили два пам'ятних знаки воякам УПА на Любомльщині, а на території історико-культурного комплексу "Вовчак-Волинська Січ" встановили пам'ятний знак Герою України Левку Лук'яненку.

Бажаємо Вам, друже Дмитре, довгих літ невтомної праці на добро України!

Руслан ПИЛИП'ЮК, Історичний клуб "Холодний Яр"

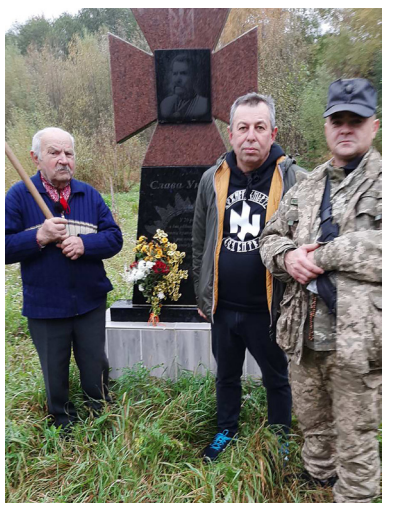

На світлині – біля пам'ятного знаку Левку Лук'яненку в урочищі Вовчак Дмитро Себій, Руслан Пилип'юк та учасник АТО Андрій Левчук. 14 жовтня 2022 р.

КОЗАК “ВІТЕР” ЩЕ ПОВЕРНЕТЬСЯ

Козак Історичного клубу “Холодний Яр” Володимир “Вітер” з першого дня широкомасштабного вторгнення служив у 120-й Вінницькій бригаді ТРО. Пів року виконував бойові контрдиверсійні завдання на північному напрямі з боку Чорнобильської зони відчуження. У 2023 р. його батальйон був приділений до 93-ї ОМБр “Холодний Яр”, яка завжди перебувала в пеклі боїв за волю Батьківщини. 19 квітня 2023 р. під час виконання бойового завдання в Бахмуті “Вітер” зник. Офіційно має статус безвісти зниклого. У зв’язку з фактом зникнення відкрито кримінальну справу. Жодної інформації про його місце перебування немає.

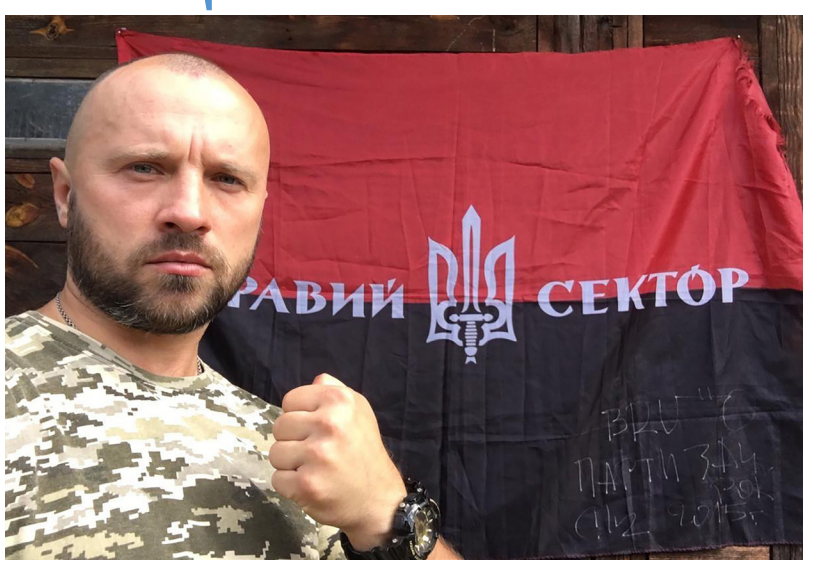

Володимир – дорога для мене людина, бо він був закоханий у козаків і повстанців різних епох, які на своїх плечах винесли головний тягар народної війни проти імперської Росії. Тож він безмежно багато зробив для увічнення їхнього подвигу.

Згадаємо лише деякі його справи.

У 2017 і 2018 рр. Володимир “Вітер” організував на Вінниччині в с. Четвертинівці Тростянецького району Всеукраїнські фестивалі “Батозька битва” – на пам’ять про славну перемогу козаків Богдана Хмельницького.

20 жовтня 2017 р. в с. Дашеві Іллінецького району ініціював вшанування підполковника-політвиховника УПА, члена УГВР, лицаря Срібного Хреста Заслуги, письменника Йосипа Позичанюка-“Шугая”-“Шаблюка”-“Євшана” – вперше на офіційному рівні. Володимир відкрив барельєф разом з дашівським селищним головою Сергієм Тітаренком. Під час урочистостей Володимир “Вітер” нагадав гасло з Декалогу ОУН “Здобудеш Українську Державу або згинеш у боротьбі за неї”. “Саме під цим гаслом, – сказав він, – повстанці виборювали Українську самостійну соборну державу під час Другої світової війни. Сьогодні важливий день відновлення історичної і національної справедливості… Він був з когорти найкращих лицарів ОУН і УПА, титанів духу і чину, які обороняли наш народ понад десять років перед потужними ворогами – нацистською гітлерівською Німеччиною і комуністичною сталінською московською державою – СРСР… Наш обов’язок не тільки пам’ятати борців за незалежну Україну, а й насамперед виховувати на їхньому героїчному чині молоде покоління українців”.

Володимир фінансово підтримав побудову пам’ятника батькові Української державності Миколі Міхновському – 8 вересня 2018 р. в Києві, на Байковому кладовищі, а також видання моєї книги “Батькам скажеш, що був чесний” – про українсько-російську війну в 1917 – 1940-х роках та звичайних українців, які в боротьбі проти російських окупантів ставали героями (2019).

Одним з героїв книги “Батькам скажеш, що був чесний” був подільський отаман Іван Трейко. Вже 18 липня 2020 р. Володимир разом з однодумцями відкрив пам’ятний знак на місці загибелі генерал-хорунжого УПА Івана Трейка-“Немо” – на кордоні Житомирської і Рівненської областей, також надав фінансову підтримку на його побудову (2000 грн). На меморіальному мітингу з нагоди відкриття пам’ятника Володимир сказав: “Життєпис Трейка – це героїчний змаг за волю України в добу Визвольної війни 1917 – 1920-х рр., служба в розвідці УНР у 1930-х, участь в УПА «Поліська Січ» та УПА Романа Шухевича в 1940-х. Життя і чин Івана Трейка – це виконання заповітів Тараса Шевченка «І вражою злою кров’ю волю окропіте». Прийде час, і про боротьбу Трейка зніматимуть фільми та писатимуть художні твори. Але для цього нам потрібно перемогти… Це буде найкраща пошана пам’яті наших лицарів”.

24 серпня 2020 р. у Старостинцях, рідному селі генерал-хорунжого УПА Івана Трейка, Володимир встановив йому меморіальну дошку й організував урочисте відкриття – разом з ріднею отамана. Відновив Володимир і десятки імен повстанців його загону, опублікував про їхню боротьбу великий пласт унікальної інформації, уперше оприлюднив їхні світлини.

Володя завжди жертвував на національну справу, зокрема фінансово підтримав виготовлення і встановлення 8 квітня 2021 р. барельєфа Данилові Нечаю – на його могилі поблизу с. Черемошного Тиврівської громади Вінницької області.

Володимир – ініціатор та організатор акції 23 травня 2021 р. (на Свято героїв України) зі встановлення символічного каменя, присвяченого вінницькому полковнику Іванові Богуну в м. Вінниці, також фінансово підтримав цю справу.

Володимир “Вітер” був ініціатором і співорганізатором встановлення пам’ятника у вигляді золотого тризуба (до 5 метрів) 24 серпня 2021 р. (з нагоди 30-ї річниці Незалежності України) на дорозі Вінниця – Погребище при в’їзді до гідрологічного заказника “Зелені криниці” (початок річки Росі), де також було закладено і посаджено Парк української слави. Також фінансово підтримав цю справу і знайшов головного спонсора, який подарував пам’ятник місцевій громаді.

Козак “Вітер” – організатор приїзду та презентацій у вересні – жовтні 2021 р. виставки “Герої козацької України” (портрети української національної еліти козацької доби) художниці Наталі Павлусенко – в освітніх, навчальних та культурно-мистецьких закладах Вінниці та Вінниччини.

У 2021 р. він надав фінансову підтримку скульпторові Миколі Крижанівському у спорудженні меморіалу Героям Коліївщини та пам’ятника Іванові Ґонті й гайдамакам у с. Гонтівці Чернівецького району на Вінниччині, очолив оргкомітет, знайшов спонсорів для цієї справи. “Всі ми, – писав Микола Крижанівський про Володимира, – знаємо його бронебійну цілеспрямованість у питаннях національної самосвідомості, відтворення історичної спадщини та непримиренності до холуйського малоросійства, що панує в головах ще багатьох непрозрілих співгромадян, особливо з числа державної бюрократії”.

Володимир “Вітер” любив свою Батьківщину і до глибини серця, і до глибини своєї кишені.

Творив Володимир добрі справи й раніше – як голова Вінницької обласної молодіжної організації Народного руху України, як член ВО “Свобода”, як депутат Вінницької обласної ради у 2015 – 2020 рр., прес-секретар голови Вінницької обласної ради з весни 2014-го до грудня 2015 року.

Багато років учитель історії та правознавства Володимир “Вітер” був членом постійної комісії Вінницької обласної ради з питань освіти, культури, сім’ї та молоді, спорту і туризму, духовності та історичної спадщини, одним з ініціаторів ухвалення Обласної програми національно-патріотичного виховання дітей і молоді на Вінниччині.

Чимало зробив він і для спорудження пам’ятника Тарасові Шевченку у Вінниці – на Театральній площі.

Брав активну участь у Революції гідності, зокрема в захопленні майданівцями будівлі Вінницької ОДА та облради, за що згодом був переслідуваний у судовому порядку.

Були плани, які Володимир не встиг реалізувати. Зокрема, він поділився з Тарасом Беднарчиком планами створити маршрут подорожей для молоді в Кипоровому Яру з відвіданням місця таборування козаків отамана Орла (Якова Гальчевського). Це місце розшукав сл. пам. Віктор Артемюк, козак Історичного клубу “Холодний Яр”…

Востаннє ми бачилися з ним на похороні кобзаря Тараса Силенка 22 червня 2021 року. Тоді я попросив Володю нести Тарасову бандуру попереду похоронної процесії. Володя щиро подякував мені за таку високу честь – нести музичну зброю свого товариша.

Володимир, як і Тарас Силенко, був рідновіром. Володимир залишив про нього теплий спогад “Викликав гордість за наш народ” (опублікований у книзі “Тарас Силенко, співець непримиренної України”). Ось уривок спогаду, який свідчить і про духовні пошуки самого Володимира: “З Тарасом Силенком я познайомився у Вінниці на одному з українських звичаєвих свят, які організовувала місцева громада рідновірів «Вінець Бога» орієнтовно 2007 року. Таких чудових свят було чимало: Різдво-Коляда, «Свято Долі», Купала, Калита тощо. Тарас співав чарівні пісні про наше славне козацьке минуле, про наш національний світогляд, про Рідних Богів, про Україну-Русь та її героїв, чим пробуджував у нас генетичну пам’ять нашого Роду, зміцнював національну свідомість, вселяв гідність і викликав гордість за наш народ. Згодом ми неодноразово зустрічалися у Вінниці на звичаєвому фестивалі «Живий Вогонь» – із нагоди нашого прадавнього свята Купала. А у 2009 році я запросив друга Тараса зіграти на бандурі на моєму весіллі. Він охоче погодився. На весіллі заспівав «Наливаймо, браття, кришталеві чаші», «Ой чи то кінь стоїть» та інші, чим утішив і мене з дружиною Юлею, і мою рідню. Тоді Тарас сказав, що дуже важливо, щоб українські кобзарі грали на весіллях молодят, бо це завжди незримо підносить українських дух, підтримує нерозривну традицію кобзарювання серед громади та є свого роду благословінням для молодої пари”.

У березні 2023 р. Володимир “Вітер” дав інтерв’ю “Суспільному”. Журналіст запитав: “На кого зі своїх предків можемо рівнятися? Хто є прикладом особисто для вас?”

Володимир відповів: “Прикладом для мене є Іван Богун, а якщо говорити про ХХ ст., то це наші повстанські отамани доби УНР, які до останнього захищали нашу націю від радянського окупаційного режиму, від бандитської влади московських більшовиків… Це повстанські отамани Іван Трейко, Яків Гальчевський і, безумовно, воїни ОУН і УПА”.

“А чи маєте свої плани на життя після перемоги?” – поставив питання журналіст.

“Передусім потрібно прийти з війни живим і цілим. Після служби планую повернутися до моєї сім’ї, займатися вихованням моїх дітей. У мене є дружина Юлія і двоє донечок – Богданка, 2012 р. н., і Зорянка, 2020 р. н. Хочеться їм приділити увагу. І як моральний обов’язок – це продовження громадських активних справ, для того щоб змінювати державу на краще. Хотів би присвятити свою енергію та час підготовці молодого покоління, ділитися досвідом, навчати військової справи. Щоб у майбутньому була гідна зміна будівничих нашої держави”.

Це інтерв’ю і короткі – але такі важливі! – штрихи до біографії Володимира свідчать, що слова його не розходилися з ділом.

Віримо, що він повернеться до виконання своїх обов’язків та реалізує свої плани і мрії.

Козакам слава!

Роман КОВАЛЬ, Історичний клуб “Холодний Яр”

СОТНИК БАБЕНКО – ЗЕМЛЯК МІХНОВСЬКОГО

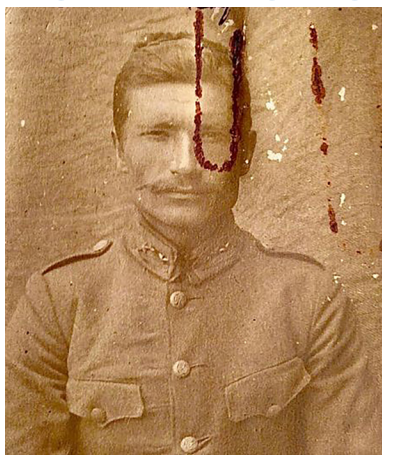

БАБЕНКО Кость (Костянтин) Олександрович (15/03/.07.1894, с. Турівка Прилуцького пов. Полтавської губ., нині Згурівської селищної громади Бориспільського р-ну Київської обл. – 1953, м. Геттінген, Нижня Саксонія, Німеччина). Військовий і громадський діяч; науковець; командир мінно-бомбардирської сотні 3-го Сердюцького полку імені гетьмана Петра Дорошенка (11.1917) та 2-ї сотні 1-го Дорошенківського полку Запорозької дивізії (1.03.1918), Прилуцький військовий начальник Української Держави (літо 1918), командир 2-го куреня Дорошенківського полку (1919), командир 3-ї сотні 7-ї запасової бригади (1.06 – 10.09.1920), курсовий старшина школи підстаршин 2-ї Волинської стрілецької дивізії (з 21.01.1921), член Української студентської громади у Варшаві (з 22.01.1922), голова її ревізійної комісії і третейський суддя; доктор філософії Варшавського університету, асистент Інституту психології (Польща); військове звання – сотник Армії УНР.

Закінчивши в 1914 р. Прилуцьку гімназію, вступив на фізико-математичний факультет Київського університету Св. Володимира. 27 квітня 1916 р. мобілізований до російської армії. Після закінчення 4-ї Київської школи прапорщиків направлений на службу до запасного полку. У липні 1917 р. підпоручник Бабенко очолив маршову роту українців, яку скеровано до 1-го Козацького запасного українського полку в Києві.

Брав участь у боях проти більшовиків за столицю УНР та у звільненні від російських окупантів Донбасу.

У 1918 р. здобув вищу освіту в Київському університеті. 15 листопада, під час протигетьманського повстання, повернувся в Дорошенківський полк, у грудні 1918 р. став командиром сотні, згодом куреня.

14 липня 1919 р. поранений у праве коліно в бою проти більшовиків під м. Ярмолинцями на Поділлі. Брав участь у боях проти білогвардійців. З грудня 1919 р. – на інтернуванні в м. Бресті, тут увійшов до складу 7-ї запасної бригади Армії УНР. Служив у 6-й Січовій стрілецькій дивізії (до 1.06.1920) та в 1-й Кулеметній дивізії (з 10.09.1920).

13 листопада 1921 р. прибув з Каліша до Варшави. Вступив на філософський факультет Варшавського університету. Автор публікацій у неперіодичному органі студентів-емігрантів у Польщі “На чужині”.

У листопаді 1944-го виїхав до Німеччини. Мешкав у таборі для переміщених осіб у м. Геттінгені (1945 – 1947). Згодом навчався в Геттінгенському університеті.

Похований на міському цвинтарі м. Геттінгена (могила не збереглася).

Підготував Роман КОВАЛЬ

Дж.: Моренець В. Земляки Миколи Міхновського в боротьбі за Українську державність. – Київ – Вінниця: Історичний клуб “Холодний Яр”, ДП “Державна картографічна фабрика”, 2012. – С. 24 – 26 та інші джерела.

7 ТЕЗ БОЙОВОГО ГЕНЕРАЛА

1. Є багато непоганих керівників у кабінетах. Але військами з кабінетів не командують. Не командують без досвіду.

2. Щоб зрозуміти, як долати ворога, – треба вбити принаймні одного особисто. Я вбив багатьох.

3. Основна моя мета – боротися з ворогами України. Я не знаю, чи ви почуєте щось про мою боротьбу, адже я ніколи не робив цього показово. Та я боротимуся.

4. Я не публічний, у політику не граю. Сенс мого життя – помста ворогам України.

5. Головне для мене – бути чесним. Я завжди був чесним і відкритим перед своїми військовослужбовцями. Це основне – вміти висловлювати одне одному власну думку, вміти дослухатися.

6. Про що я можу жалкувати – так тільки про те, що я не завершив спланованих операцій, не підтримав тих, хто на мене сподівався. Та це залежить не від мене, хоча я не можу не відчувати відповідальності за своїх людей.

7. Важко, бувши вожаком, покидати свою зграю. Та вовк може полювати і наодинці. Головне, що завжди є на кого, ворогів у нас вистачає.

Честь!

Віктор ХОРЕНКО

КОЗАК ОСТІН З КАНАДИ

Захищаючи Україну, у листопаді 2023 р. загинув 25-річний доброволець із Канади Остін Ласлін-Берсьє, представник народності Опаскваяк Крі.

Народність Опаскваяк Крі висловила співчуття Люсі Ласлін та Адаму Берсьєру, батькам Остіна.

“Остін був відважним молодим чоловіком, який поклав на карту своє життя, аби допомогти Україні захистити свою свободу”, – написала Морін Браун, старійшина народності Опаскваяк Крі, традиційна територія проживання якої розташована на півночі канадської провінції Манітоба.

ВАСИЛЬ МАЗУРИК ЗАЛИШИВСЯ ЯК ПРИКЛАД

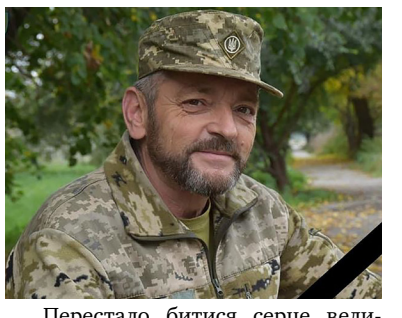

Перестало битися серце великого патріота, одного з фундаторів відновлення урочища Вовчак на Турійщині, директора історико-культурного комплексу “Вовчак. Волинська Січ”, ветерана російсько-української війни, депутата Турійської селищної ради від ВО “Свобода” Василя Мазурика.

Усі, хто знав Василя Васильовича, відзначають його велике серце, людяність і доброзичливість, вірність українським ідеалам, жертовність і подвижництво у справі виховання юного покоління в дусі відданості Україні та її героям. Він завжди перебував на вістрі громадсько-політичного життя, був головою Турійської РДА, активним учасником Революції гідності, керівником Турійської “Свободи”, очільником Волинського обласного управління лісового та мисливського господарства. Ніхто, мабуть, не вкладав стільки праці, душі та серця у відбудову Вовчака, як його натхненник Василь Мазурик.

Після початку повномасштабного вторгнення одвічного ворога Василь Мазурик не відсиджувався у волинських лісах, а став до лав 14-ї “князівської” бригади ЗСУ. Брав участь у бойових діях на східному фронті…

Волинська обласна організація ВО “Свобода” глибоко сумує з приводу передчасної смерті нашого побратима. Співчуття рідним та близьким покійного, усім, хто знав і шанував Василя Мазурика. Схиляємо голови перед світлою пам’яттю побратима.

ВО “Свобода” Волинь

ВИ ТАКОЖ ПЕРЕДПЛАТИЛИ “НЕЗБОРИМУ НАЦІЮ”?

Зайшла на пошту, аби передплатити “Незборима націю”. Оформила передплату, відійшла, шукаю рукавиці. Заходить чоловік і теж каже:

– Мені “Незборима націю” на наступний рік.

Думаю, невже мені почулося?.. Зачекала, коли він звільниться, підходжу до нього та привітно звертаюся:

– Хочу з вами познайомитись. Я теж щойно передплатила ту саму газету. Хто ви? Не щодня зустрінеш людину зі схожими читацькими смаками, – висловила йому свій захват.

– Так я ж бандерівець! – каже чоловік з неприхованим гонором.

А потім повідав мені трагічну долю своєї родини.

– Я з Тернопільщини, мені 81 рік, знав бандерівців не з книг, зростав у середовищі націоналістичних подвижників, серед таких був і мій батько. Він був німцем за походженням, але боровся за Україну, за що був висланий до Сибіру на багато років. Мати свою думку на той час було небезпечно. Я ж, закінчивши з відзнакою школу та виш у Києві, розпочав наукову діяльність. Спецслужби не раз влаштовували провокації, щоб мене дискредитувати. Націоналістичну літературу доводилося ховати, щоб на моєму столі не застали її зненацька. Вони ж влаштовували рейди, коли їм забажається. Особливо якщо ти син “зрадника народу” (в перекладі на українську: син правдивого патріота).

Євгенові Романовичу направду є чим поділитись… Ми проговорили майже годину під снігопадом. Наостанок він мені сказав:

– Я не дуже комунікабельна людина, а ще важче мені знайомитися з людьми. Але ви, Надіє, своєю невимушеною легкістю та щирістю надихнули мене, підняли дух та повернули в стрій.

Я теж подякувала йому за спілкування.

Передплачуйте газету “Незборима нація” – вона зближує однодумців і гуртує нас у боротьбі. Передплачуйте не лише для себе, а й для своїх знайомих, у сільські, міські, шкільні бібліотеки, у військові шпиталі. Чим більше нас – тим ми сильніші, тим легше нам вистояти, тим легше збудувати незламну націю. Тож поспішіть, бо передплата на рік вже завершується… Нагадую передплатний індекс: 33545.

На фото: ми такі різні бандерівці різних поколінь, які вболівають за Україну.

Слава кожному українцю, який робить українську планету сильною, не дає стати їй супутником чи безіменним сателітом на орбіті “недопланети недолюдей”. Тримаймося від них подалі та знешкоджуймо їх – фізично та ідеологічно.

Слава героям української нації усіх часів! Україна незламна, вона переможе!

Надія ВІННІК, Історичний клуб “Холодний Яр”

ЛЮДИНА СЛОВА – РІДКІСТЬ, ЛЮДИНА ФРАЗИ – БУДЕННІСТЬ

1. Коли не знаєш, що далі робити, зроби паузу і заповни її роздумами.
2. Якщо вас зачепили за живе, значить, ви ще живі.
3. Ніщо не вічне, лише безмежне Ніщо.
4. Страх руйнує розум, паралізує волю, поневолює душу.
5. Головне, чого позбавляє нас бідність, це можливості бути щедрим.
6. Леді – це жінка, в очах якої чоловік не хоче видаватися джентльменом.
7. Головне в пошуках істини – не втратити сенс життя.
8. У ненависті немає істини, але є сувора правда життя.
9. Щасливі ті, що роблять добро іншим, нещасливі ті, що чекають від інших добра.
10. Тільки в правду можна вірити, знаючи, що вона оманлива.
11. Правильний вибір залежить від сили віри в себе.
12. Химера, у яку вірять мільйони, – реальна.
13. Страх перед невдачею паралізує волю до перемоги.
14. Не досить увійти в історію, треба знайти в ній гідне місце.
15. Лише поета не жахає, коли його кохає смерть.
16. Чим менше в людини вад, тим вони помітніші.
17. Для того, хто вперто йде до мети, будь-яка невдача тимчасова.
18. Для того, хто дивиться в майбутнє, уроки минулого завжди цікаві.
19. Пророки люблять бичувати людські пороки.
20. З чужою думкою треба рахуватись, якщо немає можливості на неї наплювати.
21.Роздуми зміцнюють м’язи розуму.
22. Чим більше думаєш про Бога, тим більше Бог пам’ятає про тебе.
23. Дух меркантильності спотворює дух творчості.
24. Людина слова – рідкість, людина фрази – буденність.
25. Принципова чітка позиція багатьом здається занадто радикальною.

Андрій КОВАЛЬ, історик

“ЙОГО ГОЛОС БРИНИТЬ У НАШИХ СЕРЦЯХ”

Кобзар Тарас Силенко народився 29 грудня 1972 року. З нагоди дня його народження публікуємо спомин Михайла Горлового із книжки “Тарас Силенко, співець непримиренної України”.

Тараса Силенка знаю з того часу, як познайомився з Романом Ковалем. На всіх дійствах, святах і ювілеях наших славних синів України, які організовував Роман Коваль, завжди був присутній цей красень із кобзою. І рвала серце й душу пісня про наше звитяжне минуле та сьогодення.

На похороні письменника Бориса Тимошенка я подарував Тарасові свої книги й альбом своїх мистецьких творів.

Тарас завжди був цікавим співрозмовником, приємною людиною, ми з ним говорили на історичні теми, він із глибоким душевним болем розповідав про славних кобзарів України та історичні події. У мене виникло бажання зробити з каменю і подарувати Тарасові кобзаря. Я ніколи не думав, що цей бадьорий і добрий красень так швидко відцвіте і покине нас.

Тарас вкладав у виконання пісень і дум усю свою душу і любов до матері-України, до її славних доньок і синів, які віддали своє життя за незалежність.

Досі не віриться, що він не вийде і не заспіває своїм тужним, глибоким подихом про наше давнє минуле і сьогодення.

Його голос і нині бринить у наших серцях, а добра сонячна усмішка сяє в моїй пам’яті про талановитого кобзаря, вірного сина України Тараса Силенка.

Михайло ГОРЛОВИЙ, скульптор, Історичний клуб “Холодний Яр”

На світлині – Тарас Силенко на братській могилі отамана Чорного Ворона і його козаків.

СПОГАДИ ПРО КОБЗАРЯ ОЛЕКСІЯ НИРКА

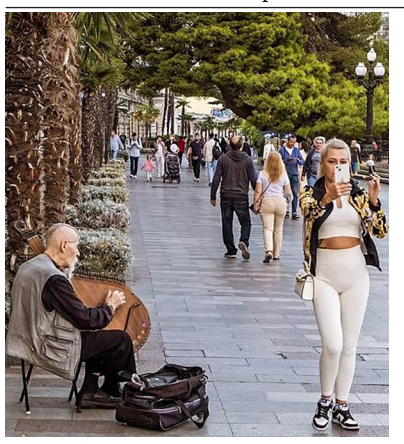

Продовж. Поч. в ч. 11

До Олексія Федоровича час від часу приходили ті, хто бажав навчитися грати на бандурі, – українці, росіяни, поляк, єврей, чуваші, він не відмовляв нікому. З усіма розмовляв вишуканою українською мовою, голосно і чітко карбуючи слова, пересипаючи розмову жартами, афоризмами, дотепними порівняннями. Заохочував російськомовних оволодівати українською мовою, переконуючи співбесідників, що без неї мистецтво гри на бандурі взагалі неможливе.

– Бандура – це козацьке серце українського народу, а українська мова – це душа народу, а отже, і бандури, – казав він. – Без української мови бандура – мертвий предмет.

Мене в цьому не треба було переконувати, й рідна мова повернулася в мої уста спочатку в капелі бандуристів, а потім, поступово, через пісні, щоб не наполохати домочадців різкою мовною переорієнтацією, – у мою сім’ю. Уже через пару місяців українська мова в моїй домівці стала звичною, як повітря, не лише для моїх рідних, а й для сусідів-земляків. Щоправда, поширювати цей досвід на суцільно російськомовний портовий флот свого ялтинського порту я не наважувався, хіба що епізодично, у приватних бесідах з колегами-земляками.

Моя мовна переорієнтація відбувалась одночасно із засвоєнням нотної грамоти, сольфеджіо з подачі маестро Нирка. Олексій Федорович дбав і про постановку мого голосу, давав мені необмежену можливість знайомитись із пісенними скарбами, які він накопичив у вигляді рукописних і друкованих нотних збірників.

Я і собі завів об’ємні нотні зошити, заносячи в них пісні зі свого особистого “Пісенного щоденника”, який я вів ще в рідній Котиківці, потім у Казахстані, потім у Ялті, але вже з нотами, перекладеними для бандури невтомним учителем. До моїх пісень котиківського, казахстанського і ялтинського періодів додались пісні зі збірників маестро: “Взяв би я бандуру”, “Гей, на морі хвиля грала”, “Гей, на Чорному морі”, “Ревуть, стогнуть гори-хвилі”, “Ой у Криму на риночку”, “В Цареграді на риночку”, “З Полтавського бою розбитий гетьман”, “Гей, виїхав Ревуха” і ще два десятки козацьких, чумацьких, ліричних, жартівливих і навіть… пару радянських пісень.

Без ідеологічно витриманих пісень про комуністичну партію і про Леніна чи про “щасливе” колгоспне життя, якими мусив починатись будь-який концерт, сценічна діяльність капели в радянські часи була немислимою. Ось тут Олексій Федорович у міру своїх дипломатичних талантів підбирав для перших “ідеологічних” номерів концерту тексти таких пісень, що їх залюбки могли співати без шкоди для свого ідеологічного спрямування і червоноармійці, і українські повстанці, наприклад:

Як за дальнім небосхилом
Не бори гудуть,
Їдуть хлопці наші милі
У далеку путь.
Гей, гей, гей, дорога дальня,
Гей, гей, гей, сльоза прощальна
Покотилась дівчині з очей…

“Ідеологічний трюк” Олексія Нирка полягав у назві пісні, яку він придумував для такої оказії, – “Пісня червоних партизанів”. Але якщо б у заголовок до цієї пісні “приписати” січових стрільців чи холодноярців чи будь-яких інших повстанців, то текст залишився б усе одно незмінним. “Ми будемо тішити партійну бюрократію приємним для них словом, а на ділі використовувати всі можливості для відродження українства”, – пояснював учитель мені, своєму учневі, власну позицію…

Далі буде.

Остап КІНДРАЧУК, ялтинський кобзар

На світлині – Остап Кіндрачук. Набережна Ялти, 5 жовтня 2023 р.

УКРАЇНА ОЧИЩАЄТЬСЯ!

Кабмін ухвалив рішення, яке дозволяє демонтувати пам’ятники Пушкіну, Щорсу та Ватутіну.

За повідомленням Міністерства культури та інформаційної політики, з Державного реєстру нерухомих пам’яток культурної спадщини національного значення вилучили пам’ятник Пушкіну на проспекті Берестейському, пам’ятник Щорсу на бульварі Тараса Шевченка, могилу генерала Ватутіна в Маріїнському парку, монітор “Железняков” по вул. Електриків, пам’ятник екіпажу бронепоїзда “Таращанець” у сквері між вулицями Заслонова та Ялтинською в Києві.

Тепер можна демонтувати також пам’ятники Пушкіну в Житомирі, Харкові та Одесі, князеві Воронцову в Одесі, полководцю Суворову в Ізмаїлі, адміралові Ушакову в Херсоні, “Україна – визволителям” в Ужгороді та меморіальний комплекс “Борцям революції” в Луганську.

Україна очищається!

ЧЕРЕЗ “НОВУ ПОШТУ" МОЖНА ПРИДБАТИ

Ці книги можна придбати через “Нову пошту” і “Укрпошту”, переказавши **кошти на картку ФОП Р. М. Коваля у Приватбанку 5169 3305 3001 3009** (якщо переказуєте з ПриватБанку, а якщо з іншого банку, то ось дані одержувача: Коваль Р. М. ФОП 2164918550. Розрахунковий рахунок: UA 3330529900000 26005026800055), **а у випадку пожертв – на картку Р. М. Коваля у Приватбанку 5457 0822 9818 9726.**

Переславши гроші, просимо через електронну пошту kovalroman1@gmail.com або вайбер +38066-211-41-85, +380 67-726-30-36 (+ телеграм) замовити книжки, вказавши куди і кому надсилати книжки.

Номери телефонів для довідок: 067-726-30-36, 066-211-41-85, 044-242-47-38.

Ось ціни без вартості пересилки:

"Шляхетні серця" Романа Коваля – 300 грн.

“Побратима мого зачепила куля вражая” Р. Коваля – 200 грн.

“Самостійна Україна” Миколи Міхновського – 300 грн.

“Філософія сили” Романа Коваля – 115 грн.

“Український націоналізм” (упорядник Олег Однороженко) – 385 грн.

“Тарас Силенко, співець непримиримої України” – 350 грн.

“Полковник Болбочан” Р. Коваля і Ю. Юзича – 300 грн.

“Коростишів у боротьбі за УНР. 1917 – 1921 рр.” Р. Коваля. – 175 грн.

“Микола Міхновський: спогади, свідчення, документи” Р. Коваля і Ю. Юзича – 550 грн.

“Батькам скажеш, що був чесний” Романа Коваля – 400 грн.

“Жінки у Визвольній війні: історії, біографії, спогади. 1917 – 1930” Романа Коваля – 350 грн.

“Житомирщина в боротьбі” Романа Коваля – 300 грн.

“Здолати Росію” Романа Коваля – 350 грн.

“Яків Орел-Гальчевський: боротьба і філософія боротьби” Романа Коваля – 100 грн.

“Подєбрадський полк” Армії УНР Р. Коваля, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 2) – 150 грн.

“Подєбрадський полк” Армії УНР Романа Коваля, Віктора Моренця та Юрія Юзича (т. 3) – 350 грн.

“Крізь павутиння змосковщення” – 175 грн.

“Історія України-Русі” Миколи Аркаса – 200 грн.

“Тиха війна Рената Польового” Романа Коваля – 300 грн.

Сердечно дякуємо за підтримку газети “Незборима нація”!

Михайло ГЛИНКА (с. Кологори) – 50 грн.

Юрій МАКСИМ’ЮК – 200 грн

Інна ОСТАПЕНКО – 200 грн

Євген ЧУБУК (Згурівка) – 300 грн

Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (м. Калуш) – 300 грн.

Іван КАЧУРИК – 400 грн

В. В. МОТОРНИЙ – 500 грн

Віктор ДРУЗЬ (с. Зорине, Сумщина) – 500 грн.

Тарас КОНЕЧНИЙ (Прикарпаття) – 1000 р.

Благодійний фонд “Героїка” – 1000 грн.

Олександр РИЖЕНКО (Київ) – 2000 грн.

Сергій ЗДІОРУК (Київ) – 2000 грн.

КНИЖКОВА КРАМНИЦЯ “ОТАМАНІЯ"

Книги Історичного клубу “Холодний Яр” можна придбати через крамницю “Отаманія”.

Ось тут: http://otamania.in.ua

Редактор
Роман Коваль

Верстка
Анна Воловнік
Коректор
Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення
Микола Владзімірський, Владислав Карпенко, Надія Віннік

Технічний директор
Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. генерала Геннадія Воробйова (Курська), буд. 20, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38 kovalroman1@gmail.com ФБ: Roman Koval

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти.

Видання зареєстровано 28.12.1993 р. у Державному комітеті України у справах видавництв, поліграфії та книгорозповсюдження. Серія КБ №325.

Наклад 1000 примірників. Видруковано 27.11.2023 р. ТОВ “Прес Корпойшн Лімітед” Номер замовлення 2310311

Засновник Роман Миколайович Коваль

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Наш індекс – 33545.

Індекс 87415 – для передплатників Донецької та Луганської областей.

Ціна 135 грн.

ШЛЯХ ПЕРЕМОГИ

Часопис ОУН. Передплатний індекс 30504.

Ціна 432 грн.